

Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och lag om ändring i lagen om straff för terroristbrott. Med anledning av två följdmotionsyrkanden föreslår utskottet dessutom ett tillkännagivande som innebär att regeringen bör utreda möjligheten att höja minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten enligt LBE till två års fängelse.

I propositionen föreslår regeringen att straffen skärps för allvarliga brott mot tillståndsplikten för explosiva varor, t.ex. att minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten höjs från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2017.

Övriga följdmotionsyrkanden, samt tre yrkanden från allmänna motionstiden 2016/17 om handgranater, avstyrks bl.a. med hänvisning att den föreliggande propositionen i huvudsak tillgodoser syftet med initiativen.

I anslutning till detta ärende behandlas också två motioner från allmänna motionstiden 2016/17 om fyrverkerier som avstyrks med hänvisning till att rådande reglering i lag anses tillräcklig i dagsläget.

I betänkandet finns sex reservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:92 Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor.

Sex yrkanden i följdmotioner.

Fem yrkanden från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	7
Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor.....	7
Innehav och användande av krigsmateriel.....	10
Fyrverkerier	12
Reservationer	16
1. Lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, punkt 1 (SD).....	16
2. Otillåten hantering av handgranater, punkt 4 (SD)	17
3. Otillåten hantering av handgranater, punkt 4 (L).....	17
4. Innehav och användande av krigsmateriel, punkt 5 (M, C, KD)	18
5. Innehav och användande av krigsmateriel, punkt 5 (L).....	19
6. Fyrverkerier, punkt 6 (V).....	19
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen	21
Följdmotionerna	21
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23
Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	23
Förslag till lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.....	25
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas lagförslag	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Riksdagen antar 29 och 29 a §§ regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:92 punkt 1 i denna del och avslår motion

2016/17:3619 av Mikael Jansson m.fl. (SD).

Reservation 1 (SD)

2. Övriga lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan,

2. lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:92 punkterna 1 i denna del och 2.

3. Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör utreda möjligheten att höja minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor till två års fängelse och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) yrkande 1 och

2016/17:3617 av Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) yrkande 1 och

avslår motion

2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) yrkande 2.

4. Otillåten hantering av handgranater

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:788 av Olle Felten (SD),

2016/17:2287 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnson (båda M) och

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 8.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (L)

5. Innehav och användande av krigsmateriel

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) yrkande 3 och

2016/17:3617 av Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) yrkande 2.

Reservation 4 (M, C, KD)

Reservation 5 (L)

6. Fyrverkerier

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:262 av Lotta Johnsson Fornarve m.fl. (V) och

2016/17:1954 av Solveig Zander (C).

Reservation 6 (V)

Stockholm den 23 mars 2017

På försvarsutskottets vägnar

Allan Widman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Allan Widman (L), Åsa Lindestam (S), Hans Wallmark (M), Peter Jeppsson (S), Lena Asplund (M), Alexandra Völker (S), Mikael Jansson (SD), Jan R Andersson (M), Daniel Bäckström (C), Anders Schröder (MP), Paula Holmqvist (S), Roger Richtoff (SD), Stig Henriksson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mattias Ottosson (S), Kalle Olsson (S) och Mats Green (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I november 2015 fick en utredare i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med att utreda vissa frågor om brandfarliga och explosiva varor (Ju2015/08872/P). Uppdraget bestod av två delar. Den första bestod i att, med utgångspunkt i de förändringar av straffbestämmelserna i vapenlagen som trädde i kraft den 1 september 2014 och med beaktande av allmänna straffrättsliga principer om bl.a. proportionalitet och ekvivalens, göra en översyn av straffbestämmelserna i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE, och lämna förslag till författningsändringar. Den 29 mars 2016 överlämnade utredaren promemorian Skärpta straff för allvarliga brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. Denna har remissbehandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga på Justitiedepartementet (dnr Ju2016/02657/L4). Utredaren föredrog promemorian för utskottet den 5 april 2016.

Den andra delen av uppdraget avsåg att se över bestämmelserna i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen när det gäller kontroll av införsel av brandfarliga och explosiva varor. Den 23 september 2016 överlämnades promemorian Explosiva varor – om införsel, smuggling och Tullverkets befogenheter. Denna bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Den aktuella propositionen behandlar den första delen av uppdraget, dvs. översynen av straffbestämmelserna i LBE. Lagrådet har inte haft några inläggningar mot förslagen. Tre följdmotioner har väckts i ärendet.

I anslutning till detta ärende behandlas också sammanlagt fem yrkanden från allmänna motionstiden 2016/17, dels om handgranater, dels om fyrverkerier.

Bakgrund

Den nuvarande lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor

Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor syftar till att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom bränder eller explosioner orsakade av brandfarliga eller explosiva varor. Lagen syftar även till att förebygga obehörigt förfarande med brandfarliga eller explosiva varor (1 § andra stycket). Till brandfarliga varor hänförs brandfarliga gaser, brandfarliga vätskor och brandreaktiva varor (3 §). Till explosiva varor hänförs explosiva ämnen och blandningar, explosiva föremål och andra ämnen, blandningar och föremål som tillverkas i avsikt att framkalla en verkan genom en explosion eller en pyroteknisk effekt (4 §). I 6–

15 §§ LBE finns krav som rör bl.a. hantering av explosiva varor, exempelvis krav på aktsamhet (6 § LBE). Den som hanterar, överför, importerar eller exporterar explosiva varor och den som yrkesmässigt eller i större mängd hanterar brandfarliga varor ska ha tillstånd till det (16 § första stycket LBE). Den som av oaktsamhet bryter mot tillståndsplikten döms till böter (29 § första stycket). Begås brottet med uppsåt eller av grov oaktsamhet döms till böter eller fängelse högst ett år (29 § andra stycket). Om ett uppsåtligt brott avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas risken för att de explosiva varorna hade kunnat komma till brottslig användning samt varornas grad av farlighet och omfattningen av det olagliga innehavet (29 § tredje stycket). Härutöver finns, i 28 § LBE, bestämmelser om ansvar för den som bl.a. bryter mot kraven i 6–15 §§ LBE.

I ringa fall döms det inte till ansvar enligt LBE (30 § första stycket). Till ansvar enligt 28 eller 29 § första eller andra styckena döms inte heller om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt brottsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling (30 § andra stycket).

Propositionens huvudsakliga innehåll

Förekomsten av explosiva varor i kriminella kretsar har ökat. Vissa explosiva varor är påtagligt vapenlika och lika farliga som skjutvapen. Mot bakgrund av det och att straffen för vapenbrott har höjts föreslår regeringen att straffen skärps för allvarliga brott mot tillståndsplikten för explosiva varor. Bland annat ska minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Det ska också införas en särskild straffskala för brott som är att anse som synnerligen grovt. Straffet ska vara fängelse i lägst tre och högst sex år. Vidare ska vissa ändringar göras när det gäller de omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott ska anses som grovt.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2017.

Utskottets överväganden

Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör utreda möjligheten att höja minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten enligt LBE till två års fängelse och tillkännager detta för regeringen.

Samtliga övriga motionsyrkanden avslås. Utskottet hänvisar i sin bedömning i huvudsak till att propositionen tillgodoser syftet med motionärernas övriga initiativ.

Jämför reservationerna 1–2 (SD) och 3 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår att straffskalorna för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor ska ändras på så sätt att straffminimum för grovt brott ska höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år och att straffmaximum för brott som begås uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ska höjas från fängelse i ett år till fängelse i två år.

Vidare ska det införas en särskild straffskala för synnerligen grovt brott mot tillståndsplikten för explosiva varor. Straffet ska vara fängelse i lägst tre och högst sex år.

Det ska dessutom göras följdändringar i lagen om brandfarliga och explosiva varor och lagen om straff för terroristbrott.

Regeringen föreslår vidare att vid bedömningen av om ett brott mot tillståndsplikten är grovt ska det särskilt beaktas om den explosiva varan har varit av särskilt farlig beskaffenhet, om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett flera explosiva varor eller en stor mängd av en sådan vara eller om gärningen i övrigt har varit av särskilt farlig art.

Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort antal explosiva varor eller en särskilt stor mängd av en sådan vara.

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 15 maj 2017. Några särskilda övergångsbestämmelser anses inte behövas.

Motionerna

I motion 2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) välkomnas regeringens förslag i propositionen, men motionärerna menar att förslagen på flera punkter inte är tillräckliga. I motionen hänvisas till att Polismyndigheten anser att minimistraflet för grovt brott enligt LBE bör sättas till minst två år. Då blir det möjligt att vid misstanke om sådant brott använda de processuella tvångsmedel som medges i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet. Motionärerna föreslår att minimistraflet för grovt brott mot LBE ska vara två års fängelse (yrkande 1).

I motionen hänvisas dessutom till att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att det borde införas en särskild kvalifikationsgrund för grovt brott mot LBE som tar sikte på sådana militära produkter som utgör explosiva varor och som är vapenliknande. En sådan bestämmelse skulle enligt motionärerna kunna vara en garanti för att brottet får ett straffvärde i paritet med brottets allvar. Motionärerna anser att MSB:s synpunkter bör tas på allvar och att definitionen av grovt brott i 29 a § LBE bör ändras med denna innebörd (yrkande 2).

Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) anför i motion 2016/17:3617 att det på senare år har skett en kraftig ökning av den illegala användningen av explosiva varor, och då främst av handgranater.

Motionärerna menar därför att det är positivt att regeringen nu föreslår straffskärpningar när det gäller brott mot tillståndsplikten för explosiva varor och att denna lagstiftning harmoniseras gentemot den lagstiftning som gäller för vapenbrott. De förslag som nu läggs fram är dock otillräckliga, hävdar motionärerna.

Motionärerna hänvisar till att Polismyndigheten i sitt remissvar till propositionen pekar på att straffskärpningen upp till ett års fängelse, vilket föreslås bli minimistraflet för grovt brott mot tillståndsplikten för handgranater och andra militära explosiva varor, inte är tillräcklig och begränsar möjligheterna för polisen att ingripa. Om minimistraflet för brott mot tillståndsplikten i stället skulle sättas till två år skulle polisen kunna använda sig av tvångsmedel som inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation. Dessutom skulle häktning i det närmaste bli obligatoriskt för denna typ av brott. Med hänvisning till att regeringen har aviserat att den vill höja minimistraflet till två års fängelse för grovt vapenbrott och har tillsatt en snabbutredning som ska vara klar till sommaren föreslår motionärerna att man ska utreda en straffskärpning av minimistraflet till två års fängelse för alla olovliga förfaranden med handgranater och andra explosiva militära produkter (yrkande 1).

I motion 2016/17:3619 av Mikael Jansson m.fl. (SD) uttrycker man att den aktuella propositionen är ett välkommet steg för att skärpa straffen för illegalt innehav av explosiva ämnen, såsom handgranater. Motionärerna menar dock att förslagen inte går tillräckligt långt.

Den nya straffskalan för vapenbrott gör gällande att den som fälls för grovt vapenbrott ska dömas till fängelse i lägst ett år och högst fyra år. Rikspolisstyrelsen förordade i detta sammanhang att straffet för grovt vapenbrott borde höjas till minst fängelse i två år. Speciellt för brott som avser enhandsvapen eller helautomatiska vapen har man också förordat höjt maxstraff till fängelse i sex år. I motionen anförs att regeringen måste höja straffskalan för vapenbrott, och i linje med detta bör därför påföljderna för brott mot LBE läggas på nivå som för vapenbrott. Även i detta fall har Polismyndigheten i sitt remissvar angett att det vore önskvärt att höja minimistraffet för grovt brott enligt LBE till två år, vilket motionärerna anser det värt att ta hänsyn till. De föreslår därför att riksdagen beslutar om ändringar i LBE i enlighet med detta resonemang.

Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M) föreslår i motion 2016/17:2287 att lagskärpningen i fråga om granatinnehav skyndsamt bör ses över eftersom granatattackerna i dagens Sverige saknar motstycke.

I motion 2016/17:788 av Olle Felten (SD) föreslås att handgranater bör betecknas som vapen eftersom de är tillverkade för krigshandlingar.

Roger Haddad m.fl. (L) föreslår i motion 2016/17:3468 att otillåten hantering av handgranater bör klassas som vapenbrott eftersom de saknar fredlig användning (yrkande 8).

Bakgrund

Tidigare behandling

I betänkande 2015/16:FöU11 behandlades klassning och straffsatser i fråga om handgranater. Utskottet såg där allvarligt på den ökade användningen av vapen och sådana explosiva varor som handgranater och andra sprängmedel ute i samhället. Det ansågs därför att det var viktigt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att stoppa tillgången på dessa explosiva varor för brottsliga syften.

Utskottet noterade att handgranater klassas som explosiva varor och inte som vapen och att det fanns anledning att se över det regelverket och utreda om handgranater bör klassas på ett annat sätt än i dag och därigenom göra det enklare för tullen att stoppa införseln, och för polisen och rättsväsendet att lagföra dem som använder sådana i kriminella sammanhang.

Utskottet välkomnade den inledda översynen av Tullverkets befogenheter men ansåg att regeringens pågående översyn av straffbestämmelserna i LBE borde utvidgas till att även omfatta en översyn av lagstiftningen om handgranater i sin helhet. Som ett underlag i det arbetet borde en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang göras, anförde utskottet. Riksdagen kom att ställa sig bakom det som utskottet anförde om att genomföra en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang och om att se över lagstiftningen som omfattar handgranater och tillkännagav detta för regeringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser det välkommet att regeringen vidtar åtgärder för att stävja den ökade förekomsten av explosiva varor i kriminella kretsar, inklusive innehav och användning av handgranater i brottsligt syfte. Regeringens uppfattning att det behöver vidtas åtgärder för att kunna likställa straffen för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor med straffen för vapenbrott är positiv. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag om skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor.

Utskottet anser emellertid att det kan sättas i fråga om förslaget i alla delar är tillräckligt långtgående. Polismyndigheten anför i sitt remissvar att minimistraffet för grovt brott mot LBE bör vara två års fängelse. Med ett sådant minimistraff skulle bl.a. möjligheterna att hämta in uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och besluta om häktning enligt rättegångsbalken öka. Utskottet anser mot bakgrund härav att regeringen bör utreda möjligheten att höja minimistraffet för grovt brott mot tillståndsplikten enligt LBE till två års fängelse. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 2016/17:3612 (L) yrkande 1 och 2016/17:3617 (M, C, KD) yrkande 1 ställer sig bakom vad utskottet anför och tillkännager detta för regeringen.

Övriga motionsyrkanden avstyrks med hänvisning till att utskottet anser att den föreliggande propositionen i huvudsak tillgodoser syftet med motionärernas initiativ.

Innehav och användande av krigsmateriel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om innehav och användande av krigsmateriel.

Utskottet hänvisar i sin bedömning i huvudsak till att den utredning som legat till grund för propositionen inte haft i uppdrag att utreda frågan och att det i dagsläget inte finns skäl att vidta ytterligare åtgärder.

Jämför reservationerna 4 (M, C, KD) och 5 (L).

Motionerna

I motion 2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) anføres att även i fråga om ett annat förslag från Polismyndigheten, om att göra det straffbart för privatpersoner att inneha och använda produkter som utgör krigsmateriel, menar regeringen att tillräckligt beredningsunderlag saknas. Definitionen av krigsmateriel återfinns i det regelverk som meddelats med stöd av lagen (1992:1300)

om krigsmateriel. Som krigsmateriel definieras bl.a. vissa typer av skyddsvästar. Lagen om krigsmateriel ställer emellertid bara krav på tillstånd till produktion, utförelse och införelse av krigsmateriel. Däremot är det t.ex. inte förbjudet för privatpersoner i Sverige att köpa, inneha och bära skyddsvästar.

Inte minst i Malmö informerar Polismyndigheten om att det bland unga kriminella blivit mycket vanligt att bära skyddsväst också på allmän plats. Enligt motionärerna ligger det nära till hands att tro att den känsla av personlig trygghet som bärande av skyddsväst ger medverkar till att sänka tröskeln för användande av grovt våld. Det är motionärernas uppfattning att Polismyndighetens synpunkter bör tas på allvar och att ett straffbelagt förbud mot inköp, innehav och nyttjande av krigsmateriel utan tillstånd bör utredas (yrkande 3).

Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) anför i motion 2016/17:3617 att det även finns anledning att se över lagstiftningen när det gäller privatpersoners innehav och användande av krigsmateriel. Handgranater är ett tydligt exempel på en produkt som bara tillverkas i militärt syfte och inte har något civilt användningsområde. Dessutom kan handgranater orsaka stor skada även utan uppsåt eftersom flera av de illegala handgranater som finns i Sverige är gamla och instabila. I enlighet med Polismyndighetens förslag anser motionärerna att man därför bör utreda möjligheten att införa ett särskilt straffstadgande som gör det förbjudet för privatpersoner att inneha och använda sig av krigsmateriel som tillverkas i syfte att skada eller döda människor. I sammanhanget är det enligt motionärerna viktigt att beakta den gränsdragningsproblematik som finns mellan civilt och militärt bruk (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det utredningsuppdrag som har bildat grund för propositionen inte har omfattat införandet av ett särskilt straffstadgande som gör innehav och användning av krigsmateriel förbjuden för privatpersoner. Därför har det inte heller funnits möjlighet att ordentligt behandla detta inom ramen för det aktuella lagstiftningsärendet.

Utskottet ser fram emot resultatet av både den inledda översynen av Tullverkets befogenheter när det gäller kontroll av införelse av brandfarliga och explosiva varor som regeringen aviserar i propositionen och en kommande redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av det tillkännagivande som riksdagen tidigare har riktat till regeringen om behovet av en översyn av lagstiftningen om handgranater i sin helhet (bet. 2015/16:FöU11, rskr. 2015/16:200).

Det finns i dagsläget inte skäl att vidta ytterligare åtgärder, och därför avstyrks samtliga nu aktuella motionsyrkanden.

Fyrverkerier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motioner om lagstiftningen i fråga om försäljning och användning av fyrverkerier.

Utskottet hänvisar i sin bedömning till att rådande reglering i lag anses tillräcklig i dagsläget.

Jämför reservation 6 (V).

Motionerna

Solveig Zander (C) föreslår i motion 2016/17:1954 att försäljningen av pyrotekniska varor till privatpersoner begränsas kraftigt och att övrig användning endast tillåts efter särskild tillståndsprövning. Skälet till detta är att det varje år sker stora tragedier på grund av fyrverkerier, framför allt kring nyår men även vid andra helger och olika evenemang. Hus som brinner ned, djur som skräms till döds, miljöförstöring, samt svårt skadade barn och vuxna är skäl för att förbjuda försäljning av pyrotekniska varor till privatpersoner, anför motionären.

I motion 2016/17:262 av Lotta Johnsson Fornarve m.fl. (V) anförs att även om fyrverkerier kan vara till glädje för en del kan de också leda till en rad negativa konsekvenser. Ljudet kan upplevas som mycket skrämmande för både människor och djur. Man vet dessutom att människor skadas allvarligt, t.o.m. dör, varje år. Till detta kommer en problematik med bränder orsakade av fyrverkerier. De kemikalier som ingår är också en belastning på miljön. Det handlar också om spridande av giftiga ämnen i naturen och om skräckslagna husdjur. För exempelvis människor med demenssjukdomar och människor, särskilt barn, som flytt undan krigssituationer kan fyrverkerier skapa stor oro och mycket obehag. Även många andra störs av fyrverkerierna och upplever obehag när de avfyras i närheten av bostäder. Det finns således många skäl för att reglera användandet av fyrverkerier – miljöskäl, personskadeskäl, djurskyddsskäl etc. Det handlar bl.a. om att begränsa användandet till vissa anvisade platser och tidpunkter, samt att reglera vem som får sälja och köpa fyrverkerier och när detta ska få ske. I dag finns dock brister i såväl tillsyn som efterlevnad. Motionärerna föreslår att det bör göras en översyn av lagstiftningen för att förbättra tillsynen, skärpa regleringen av användningen av fyrverkerier och öka efterlevnaden av lagstiftningen.

Bakgrund

Tidigare behandling

I betänkande 2014/15:F6U6 ansåg utskottet att det var förenat med ett stort personligt ansvar att använda sig av fyrverkerier, både för ens egen och för andras säkerhet och trivsel. Även om utskottet ansåg det glädjande med en

sjunkande tendens avseende olyckor med fyrverkerier borde det aktuella arbetet inte avstanna utan utvecklas så att användningen av fyrverkerier fullt ut kunde ske till förmån för vad de ursprungligen var till för, som ett glädjeämne vid högtidliga tillfällen. Det kunde dock konstateras, med stöd från MSB, Rikspolisstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) att det inte fanns påtagliga problem när det gällde allmänhetens användning av fyrverkerier och att det inte fanns stöd för ändring av innehållet i och tillämpningen av LBE. Lagstiftningen ansågs välvägd och tydlig, och kommunerna hade goda möjligheter att reglera när och var fyrverkerier fick användas och på så sätt minimera de risker och problem som kunde uppkomma för allmänheten.

MSB:s bedömning var vid tillfället dessutom att utvecklingen gick mot fyrverkerier av allt mindre kaliber och med allt mindre knallsats, och att man inte hade kunnat konstatera att tillverkarna hade försökt kringgå förbudet, samt att utvecklingen också gick mot mindre farliga och mer miljöanpassade produkter och att de utsläpp som orsakas av dagens fyrverkerier enligt tillgänglig information inte utgjorde någon nämnvärd risk vare sig för människors hälsa eller för miljön. Utskottet fann sammantaget att motionärernas intentioner var tillgodosedda och att det därför inte fanns anledning för riksdagen att vidta ytterligare åtgärder på området. Utskottet avstyrkte av dessa skäl motionsyrkandena.

Pågående arbete och gällande ordning

Enligt MSB:s webbplats i december 2016 halverades antalet vårdade på sjukhus till följd av olyckor med fyrverkerier under perioden 1997–2014. I genomsnitt vårdas numera drygt 20 personer varje år på sjukhus till följd av olyckor med fyrverkerier. De vanligaste skadorna från fyrverkerier är bränn- och sårskador. Skador på händer och fingrar är vanliga liksom skador på huvudet, där framför allt ögonen är utsatta. Antalet insatser till bränder fördubblas under nyår jämfört med andra dagar under jul och nyårshelgen. Fyrverkerier står för en stor andel av denna ökning. Kopplingen mellan insatser till bränder orsakade av fyrverkerier på nyårsafton och tidpunkt är tydlig. Vid tolvslaget och timmen efter sker flest insatser till bränder som orsakats av fyrverkerier. De flesta av dessa bränder sker utomhus och 70 procent begränsas till det föremål där branden startade.

MSB är den myndighet som på regeringens uppdrag skriver föreskrifter och allmänna råd som rör hanteringen av fyrverkerier. Föreskrifterna bygger på LBE och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor. Hela lagstiftningen har som mål att fyrverkerier och andra brandfarliga och explosiva varor ska hanteras så säkert som möjligt.

För att säkerställa att man hanterar fyrverkerierna på ett säkert sätt och enligt lagstiftningen finns det krav på att man ska ha tillstånd innan man påbörjar hanteringen. När det gäller tillstånd för tillverkning, destruktion eller liknande hantering samt import av fyrverkerier är det MSB som är tillståndsmyndighet och prövar ansökningar. Tillstånd till användning, handel och förvaring av fyrverkerier enligt LBE prövas av den kommun där verksamheten ska äga rum.

Om det behövs tillstånd till användning av fyrverkerier enligt ordningslagen (1993:1617) är det polismyndigheten på orten som handlägger detta.

Att verksamheter med fyrverkerier följer lagstiftningen kontrolleras också genom tillsyn av MSB respektive kommunen.

Alla fyrverkeriartiklar för försäljning till konsumenter måste ha genomgått en bedömning av överensstämmelse med väsentliga säkerhetskrav och villkor för överlåtelse enligt EU:s pyroteknikdirektiv 2007/23/EG samt försetts med CE-märkning innan de får användas eller säljas i Sverige. Sedan den 4 juli 2013 ska fyrverkeriartiklar för professionella användare vara prövade enligt pyroteknikdirektiv 2007/23/EG och CE-märkta. Fyrverkeriartiklar som godkända av MSB enligt tidigare gällande regler får fortsätta att säljas tills deras godkännanden löper ut, dock som längst till den 4 juli 2017.

Genom marknads kontroll kan MSB kontrollera att endast godkända fyrverkerier säljs i handeln. Under senare år har MSB varit ute på marknadskontroller på flera platser i landet under mellandagarnas fyrverkeriförsäljning.

För att minska antalet fyrverkeriolyckor informerar MSB om riskerna med fyrverkerier, t.ex. genom artiklar och annonser i tidningar, via webbplatsen, i tv och på bio.

Statsrådet Anders Ygeman underströk i samband med en interpellationsdebatt i riksdagen den 3 februari 2017 (ip 2016/17:222) att det av ordningslagen följer att fyrverkerier inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten om användningen innebär en risk för skada på person eller egendom. Det finns också en möjlighet för kommunerna att begränsa användningen av fyrverkerier genom lokala föreskrifter för att förhindra att människor eller egendom skadas. Det är straffbart att använda fyrverkerier utan tillstånd eller i strid med en lokal föreskrift. Den som använder fyrverkerier på ett sätt som kan leda till skada på personer eller egendom kan också göra sig skyldig till andra typer av brott.

Statsrådet ansåg att det således fanns möjligheter att inom ramen för gällande lagstiftning begränsa och ingripa när användandet av fyrverkerier innebär en risk för att skada andra. Han uttryckte att han inte hade för avsikt att vidta några ytterligare åtgärder i nuläget men att regeringen dock tar frågan på stort allvar och kommer att följa den framöver. Vikten av att ge stöd åt den seriösa delen av fyrverkeribranschen för att kunna begränsa användningen av olämpliga fyrverkerier betonades också.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser fortfarande att det är förenat med ett stort personligt ansvar att använda sig av fyrverkerier, både för egen och för andras säkerhet och trivsel. Tyvärr visar händelser under det senaste nyårsfirandet att detta inte alltid är en självklarhet för alla brukare av fyrverkerier. I likhet med regeringen anser dock utskottet att det finns möjligheter att inom ramen för gällande lagstiftning begränsa och ingripa när användandet av fyrverkerier innebär en risk för att skada andra. Det är emellertid positivt att regeringen avser att fortsätta följa

frågan. Utskottet anser att det inte finns skäl att föreslå ytterligare åtgärder på området. Motionerna avstyrks.

Reservationer

1. Lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, punkt 1 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar 29 och 29 a §§ reservanternas förslag i bilaga 3 till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3619 av Mikael Jansson m.fl. (SD) och avslår proposition 2016/17:92 punkt 1 i denna del.

Ställningstagande

Regeringens förslag är ett välkommet steg i riktning mot att skärpa straffen för illegalt innehav av explosiva ämnen. Vi menar dock att förslaget inte går tillräckligt långt. Vi ansluter oss till tanken att påföljderna för brott mot LBE bör ligga i linje med de påföljder som anges för vapenbrott. Den nya straffskalan för vapenbrott gör gällande att den som fälls för grovt vapenbrott ska dömas till fängelse i lägst ett år och högst fyra år. Rikspolisstyrelsen förordade i detta sammanhang att straffet för grovt vapenbrott borde höjas till minst fängelse i två år. Speciellt för brott som avser enhandsvapen eller helautomatiska vapen har man också förordat höjt maxstraff till fängelse i sex år. Vi argumenterade för en höjning av straffskalan för vapenbrott när vapenbrottslagstiftningen senast behandlades i justitieutskottet. I linje med detta menar vi att påföljderna för brott mot LBE bör läggas på samma nivå som vi förespråkade för motsvarande vapenbrott. Även i detta fall har Polismyndigheten i sin remiss angett att det vore önskvärt att minimistraffet för grovt brott enligt LBE höjs till två år, vilket vi anser att det är värt att ta fasta på.

Sammanfattningsvis anser vi att regeringens förslag till ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor bör justeras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3.

2. Otillåten hantering av handgranater, punkt 4 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:788 av Olle Felten (SD) och
avslår motionerna
2016/17:2287 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(båda M) och
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi anser att det är ologiskt att klassificera handgranater som sprängmedel enligt gällande definitioner. Handgranater är tillverkade för krigshandlingar, alltså är de att beteckna som vapen. Vi anser inte att regeringen gör tillräckligt på området, vilket gynnar grovt kriminella handlingar och bidrar till att destabilisera landet. Vi föreslår följaktligen att handgranater ska klassas som vapen. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

3. Otillåten hantering av handgranater, punkt 4 (L)

av Allan Widman (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 8 och
avslår motionerna
2016/17:788 av Olle Felten (SD) och
2016/17:2287 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(båda M).

Ställningstagande

Handgranater saknar fredlig användning, men trots detta klassas de inte som vapen utan sorterar under LBE. Som Polismyndigheten framhållit har handgranater blivit en allt vanligare form av beväpning för den organiserade brottsligheten. Jag föreslår att otillåten hantering av handgranater således klassas som vapenbrott. Detta hindrar inte att straffsatserna i LBE också ses över och bringas i nivå med straffsatserna i vapenlagen, men till skillnad från handgranater har andra brandfarliga och explosiva varor civila användningsområden inom t.ex. industrin. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

4. Innehav och användande av krigsmateriel, punkt 5 (M, C, KD)

av Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M), Daniel Bäckström (C), Mikael Oscarsson (KD) och Mats Green (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3617 av Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) yrkande 2 och avslår motion

2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att det finns anledning att se över lagstiftningen när det gäller privatpersoners innehav och användande av krigsmateriel. Handgranater är ett tydligt exempel på en produkt som bara tillverkas i militärt syfte och som inte har något civilt användningsområde. Dessutom kan handgranater orsaka stor skada även utan uppsåt eftersom flera av de illegala handgranater som finns i Sverige är gamla och instabila.

I enlighet med vad Polismyndigheten anser föreslår vi att det bör utredas om man kan införa ett särskilt straffstadgande som förbjuder privat innehav och användande av krigsmateriel som tillverkas för att skada eller döda människor. I sammanhanget är det viktigt att beakta den gränsdragningsproblematik som finns mellan civilt och militärt bruk för att produkter som har ett tydligt civilt användningsområde, och inte utgör ett problem ur brottsynpunkt, inte ska förbjudas. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

5. Innehav och användande av krigsmateriel, punkt 5 (L)

av Allan Widman (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L) yrkande 3 och
avslår motion
2016/17:3617 av Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Som krigsmateriel definieras bl.a. vissa typer av skyddsvästar. Lagen (1992:1300) om krigsmateriel ställer emellertid bara krav på tillstånd till produktion, utförelse och införelse av krigsmateriel. Därmed är det inte förbjudet för privatpersoner i Sverige att köpa, inneha och bära sådana skyddsvästar. Eftersom det inte minst i Malmö har blivit mycket vanligt bland unga kriminella att bära skyddsväst, också på allmän plats, är det min uppfattning att ett straffbelagt förbud mot inköp, innehav och nyttjande av krigsmateriel utan tillstånd bör utredas. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

6. Fyrverkerier, punkt 6 (V)

av Stig Henriksson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:262 av Lotta Johnsson Fornarve m.fl. (V) och
avslår motion
2016/17:1954 av Solveig Zander (C).

Ställningstagande

Fyrverkerier kan vara till glädje för en del men leder också till en rad negativa konsekvenser. Ljudet kan upplevas som mycket skrämmande för både människor och djur. När det inte går att förutsäga när skjutandet ska pågå är det

givetvis extra svårt att själv vidta försiktighetsåtgärder. Människor skadas allvarligt, och till och med dör, varje år. Till detta kommer en problematik med bränder orsakade av fyrverkerier. Det handlar också om spridande av giftiga ämnen i naturen och om skräckslagna husdjur. För exempelvis människor med demenssjukdomar och människor, särskilt barn, som flytt undan krigssituationer kan fyrverkerier skapa stor oro och mycket obehag. Även många andra störs av fyrverkerierna och upplever obehag när de avfyras i närheten av bostäder.

Jag anser således att det finns många skäl för att reglera användandet av fyrverkerier. Det handlar bl.a. om att begränsa användandet till vissa anvisade platser och tidpunkter, samt att reglera vem som får sälja och köpa fyrverkerier och när detta ska få ske. I dag finns dock brister i såväl tillsyn som efterlevnad. Jag anser därför att det bör göras en översyn av lagstiftningen för att förbättra tillsynen, skärpa regleringen av användningen av fyrverkerier och öka efterlevnaden av lagstiftningen. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:92 Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Följdmotionerna

2016/17:3612 av Allan Widman m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minimistraffet för grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor ska vara två års fängelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalifikationsgrunden för grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av ett tillståndskrav för innehav och nyttjande av krigsmateriel och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3617 av Hans Wallmark m.fl. (M, C, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en straffskärpning av minimistraffet till två års fängelse för alla olovliga förfaranden med handgranater och andra explosiva militära produkter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett särskilt straffstadgande som förbjuder innehav och användande av viss krigsmateriel för privatpersoner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3619 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

Riksdagen beslutar att lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ändras i enlighet med vad som anges i motionen.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:262 av Lotta Johnsson Fornarve m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av lagstiftningen i syfte att förbättra tillsynen, skärpa regleringen kring användningen av fyrverkerier och öka efterlevnaden av lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:788 av Olle Felten (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klassa handgranater som vapen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1954 av Solveig Zander (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt begränsa försäljningen av pyrotekniska varor till privatpersoner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2287 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över lagskärpningen i fråga om granatinnehav och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att otillåten hantering av handgranater ska klassas som vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 29 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 29 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

29 §

Den som av oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till böter.

Den som *med uppsåt* eller av grov oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som *uppsåtligen* eller av grov oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till

1. böter eller fängelse i högst ett år om brottet avser brandfarliga varor, eller

2. böter eller fängelse i högst två år om brottet avser explosiva varor.

Om uppsåtligt brott avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas risken för att de explosiva varorna hade kunnat komma till brottslig användning samt varornas grad av farlighet och omfattningen av det olagliga innehavet.

29 a §

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst ett och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. *varan har varit av särskilt farlig beskaffenhet,*

2. *hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett*

flera varor eller en stor mängd av en vara, eller

3. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst tre och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort antal varor eller en särskilt stor mängd av en vara.

30 §

I ringa fall döms inte till ansvar enligt denna lag.

Till ansvar enligt 28 § eller enligt 29 § första eller andra stycket döms inte om ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Till ansvar enligt 28 eller 29 § döms det inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2017.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

3 §¹

Följande gärningar utgör terroristbrott under de förutsättningar som anges i 2 § i denna lag:

1. mord, 3 kap. 1 § brottsbalken,
2. dråp, 3 kap. 2 § brottsbalken,
3. grov misshandel, 3 kap. 6 § brottsbalken,
4. människorov, 4 kap. 1 § brottsbalken,
5. olaga frihetsberövande, 4 kap. 2 § brottsbalken,
6. grov skadegörelse, 12 kap. 3 § brottsbalken,
7. mordbrand och grov mordbrand, 13 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken,
8. allmänfarlig ödeläggelse, 13 kap. 3 § brottsbalken,
9. sabotage och grovt sabotage, 13 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken,
10. kapning och sjö- eller luftfartssabotage, 13 kap. 5 a § brottsbalken,
11. flygplatssabotage, 13 kap. 5 b § brottsbalken,
12. spridande av gift eller smitta, 13 kap. 7 § brottsbalken,
13. olovlig befattning med kemiska vapen, 22 kap. 6 a § brottsbalken,
14. vapenbrott, grovt vapenbrott och synnerligen grovt vapenbrott, 9 kap. 1 § första stycket och 1 a § vapenlagen (1996:67),
15. brott enligt 29 § tredje stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
15. brott enligt 29 a § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
16. uppsåtligt brott enligt 25 och 26 §§ lagen (1992:1300) om krigsmateriel, som avser kärnladdningar, radiologiska, biologiska och kemiska stridsmedel, apparater och andra anordningar för spridning av radiologiska, biologiska eller kemiska stridsmedel samt speciella delar och substanser till sådant material,
17. brott enligt 18, 18 a och 20 §§ lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, som avser sådana produkter eller sådant tekniskt bistånd som kan användas för att framställa kärnladdningar, biologiska eller kemiska vapen,
18. smuggling och grov smuggling, 3 och 5 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling, om brottet avser sådana varor som omfattas av 14–17,
19. olaga hot och grovt olaga hot, 4 kap. 5 § brottsbalken, som innefattar hot om att begå någon av de gärningar som avses i 1–18.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2017.

¹ Senaste lydelse 2016:514.

BILAGA 3

Reservanternas lagförslag

Reservation 1 (punkt 1)

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag*

29 §

Den som av oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till böter.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till

1. böter eller fängelse i högst ett år om brottet avser brandfarliga varor, eller 2. böter eller fängelse i högst två år om brottet avser explosiva varor.	2. böter eller fängelse i högst <i>tre</i> år om brottet avser explosiva varor.

29 a §

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst *ett* och högst *fyra* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. varan har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
2. hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett flera varor eller en stor mängd av en vara, eller
3. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst *tre* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort antal varor eller en särskilt stor mängd av en vara.

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst *två* och högst *sex* år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst *fyra* och högst *åtta* år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort antal varor eller en särskilt stor mängd av en vara.